

Herziene NHG-Standaard Schouderklachten

In de geactualiseerde standaard zijn enkele veranderingen doorgevoerd op het gebied van diagnostiek en behandeling van schouderklachten. Om de huisarts behulpzaam te zijn bij het doorvoeren van de richtlijnen in de praktijk, zijn diverse implementatiematerialen ontwikkeld.

Standaard in beeld

Gelijktijdig met het verschijnen van de standaard introduceert het NHG een nieuw nascholingsproduct: NHG-webcast over schouderklachten. In deze web-tv-uitzending gaat u in vogelvlucht langs de belangrijkste (knel) punten van de standaard. In de vorige twee nummers van H&W was een oproep geplaatst om uw mening te geven over zes stellingen rondom de behandeling van schouderklachten. De uitkomsten daarvan zijn met toelichting verwerkt in de webcast. U kunt de webcast bekijken via de website <http://leren.nhg.org>. Alle NHG-leden ont-

vangen rond 15 oktober een brief van het NHG met hierin een inlogcode. Deze verschaft u direct toegang tot de webcast. U kunt dan op uw eigen beeldscherm 'live' kijken naar patiënten met schouderklachten en naar het werk van uw collega's. De uitzending duurt ongeveer vijftig minuten en is geaccrediteerd voor één uur.

Meer digitale scholing

Bij de inhoud van de NHG-Standaard Schouderklachten is een internet-PIN (Programma voor Individuele Nascholing) ontwikkeld. Ook deze is via bovengenoemde website toegankelijk. Het programma bevat tips en handvatten voor de praktische toepassing van de richtlijnen over schouderklachten. De PIN is geaccrediteerd voor twee uur. Als u niet bent geabonneerd op de Programma's voor Individuele Nascholing, kunt u deze internet-Pin ook los bestellen via de website. PIN-abonnees hebben al toegang tot deze uitgave.

Materialen voor patiëntenvoorlichting

Er zijn diverse NHG-Patiëntenbrieven en één algemene Patiëntenfolder over gewrichtsklachten. Overzichtelijke NHG-Patiëntenafbeeldingen geven een duidelijk beeld van het bewegingsapparaat, waaronder het schoudergewricht. De patiëntenbrieven zijn:

Gewrichtsklachten

- Artrose
- Gewrichtsklachten algemeen
- Licht
- Reumatoïde artritis
- Vermoeden van reumatoïde artritis

Schouderklachten

- Injectie bij schouderklachten
- Schouderklachten algemeen

Voor meer informatie over deze producten kunt u contact opnemen met het NHG (tel. 030 282 35 00, e-mail info@nhg.org).

Boeken

Gij zult bewegen!

Emile Keuter. *Whiplash, beleving en behandeling*. Uitgeverij Boom 2008, Amsterdam. 112 pagina's, € 17,50. ISBN 978-90-850-6332-6.

Met het verschijnen van de CBO-Richtlijn *Whiplash* publiceerde Emil Keuter, een van de neurologen die bij het opstellen van de richtlijn betrokken was, ook een boek over whiplash voor patiënten. In 40 korte hoofdstukjes belicht hij het fenomeen whiplash. In de eerste hoofdstukken staat hij stil bij mogelijke oorzaken en gevolgen van de klachten die mensen ervaren na een whiplashongeval. Hij legt daarbij goed uit wat de beperkingen zijn van aanvullende diagnostiek, dat is prettig. Driekwart van het boek is gewijd aan de behandeling. Keuter definieert whiplash als een nek-kneuzing, waarbij er geen sprake is van een hersenschudding of -kneuzing, een

ruggenmergkneuzing of een wervelbeschadiging. De klachten die mensen kort na het ongeval ervaren, vergelijkt hij met de klachten die ontstaan na een enkel-kneuzing. Ook probeert hij uit te leggen waarom klachten soms chronisch worden. Dat lukt maar ten dele, de lezer verliest hier het overzicht.

Wel komt de rol van artsen die de klachten bagatelliseren of ontkennen uitgebreid aan bod. Keuter heeft veel begrip voor zijn patiënten, dat is duidelijk. In elk hoofdstukje voert hij een van zijn patiënten op, waarbij alle dimensies van de klachten de revue passeren. Aan de hand daarvan illustreert hij steeds opnieuw het belang van goed luisteren en begrip tonen, ook voor de emotionele en sociale kant van de klachten. Pas daarna kun je over een behandeling beginnen.

Keuter betoogt bovendien dat er eigenlijk maar één behandeling zinvol is: patiënten

moeten hun eigen genezingsproces vormen. Ze moeten hun eigen activiteiten zo snel mogelijk oppakken, weer gaan bewegen en conditie opbouwen. Keuter biedt daarvoor een aantal concrete handvatten. Als er één boodschap luid en duidelijk overkomt, dan is het wel dat rust roest. Mij werd dat op een gegeven moment te veel, maar dit boek is bedoeld voor patiënten. Tot slot zit er nogal wat overlap in het boek, voornamelijk in het gedeelte dat over de behandeling gaat. Dat wekt de indruk dat de auteur in de loop van de tijd een aantal losse stukjes heeft geschreven die nu zijn gebundeld. Dat stoort vooral als je het boek achter elkaar leest, maar dat doen patiënten met langdurig klachten na een whiplashongeval waarschijnlijk niet. Voor deze lezers, en hun omgeving, is het boek dan ook heel geschikt.

Henriëtte van der Horst